

Feðgar á ferð á svenskum

Skaldsagan Feðgar á ferð eftir Heðin Brú er nú komin á svenskum. Tað er tann ágrýtni Føroyavínurin Birgitta Hylin, sum hevur umsett og á svenskum eitur søgan FATTIGMANS HEDER. Norðurlandski ráðharrastovnurin hevur veitt fíggarligan stuðul til útgávuna.

Heðin Brú skrivur sjálvur inngangin og har sigur hann:

»Dá jag grep mig an

med att skriva boken Feðgar á ferð kom det hela över mig så plötsligt att jag knappt fick tid att göra en ordentlig planering — allt gick så fort.

Jag var med i det grindadråp som skildras, jag var ute på Tindhólmur; tillsammans med alla grindamännen var jag inne i det lilla huset som fåraherdarna har byggt sig därute.

Natten efter dråpet var

jag med och fiskade upp sjunkval.

Tindhólmur är inte en grindplats där man kan driva in valarna på en långgrund strand så att män kan komma ut från land och slakta dem. Nej, överallt är stranden klippig, valarna måste därför stickas på djupt vatten. När de så dör, sjunker de till botten i den lilla viken dit man drivit grinden. Efter dråpet ålägger sys-

Permyndindina hevur William Heinesen gjort

selmannen vissa bátar att gå ut och »fiska upp.« Jag hade turen att komma med ut i en sådan båt.

Det var samvaron med dessa nöjda och otroligt glada och lyckliga män, både språksamma och förnuftiga, som inspirerade mig till att skriva en novell om det jag upplevt under detta grindadråp. När vi kom tillbaka till Sörvågsbygden efter att ha letat sjunkval var det långt lidet på morgonen. Jag gick till sängs och sov ett par timmar.

Så fort jag vaknade började jag skriva, men samtidigt ville jag ju deltaga i fortsättningen av grindadråpet, allt som sker sedan valarna väl är tagne upp på land. Inte blev det mycket skrivet på ort och ställe, men jag hade dock kommit i gång, början var gjord. Och under dagarna som följde skrev jag raskt novellen färdig. *)

Men när jag kommit så långt fick jag för mig att jag skulle skriva mer. Ville göra en fortsättning med de personer som jag skildrat, låta dem leva vidare och avspejla det som skedde i brytningen mellan mina föräldrars generation och min egen. Denna brytning var så stor, att i Färöarnas små utbygder var det varken mer eller mindre än ett väldigt språng direkt från medeltiden och in i vår tid.

Detta stora språng in i den nya tiden togs så att säga med en enda avstamp vad beträffar människorna själva, deras tänkesätt och inställning. Men vid den tid då boken skrevs, i början av 40-talet, hade naturligtvis vidareutvecklingen av denna nya tid ännu inte kommit i gång. Den stora förändringen fick ordentlig fart först efter det att

Färöarna proklamerats som ett självstyrande land år 1948.

*) Fyrsti parturin av Feðgum á ferð varð prentaður í Varðanum í 1940. Restin kom síðani sum framhaldssøga áðrenn

søgan varð útgivin í bók- arformi í 1941.

Aftast í bókini eru frágreiðingar um ymisk orð, og fyrbrigdi, sum sviar ikki kenna, eitt nú orð í sambandi við grinda- rakstur og -dráp.

filmir ið koma

Nøddebo præstegård

Jólahugnin er komin á fólk, eisini tey í Leikhús Bio, sum i næstum fer undir at sýna hin kenda danska jólafilm- in Nøddebo præstegård. Filmurin sýnir okkum jólini hjá trim- um studentum úr Keypmannahavn í 1890. Teir triggir, Christoffer, vanliga nevndur Gamle, Frederik, vanliga nevndur Corpus Juris og Nikolaj, sum eru brøður, skula hesa ferð halda jól í Nøddebo hjá Blicher presti. Brøðurnir uppliva ikki bert eini hugnalig jól, men eisini kærleikan, nevniliga tær báðar doturnar hjá presti. Annars hendir mangt og hvat í film- inum. Hetta er ikki ein »keðiligur jólahugna- filmur«, sum mong vilja halda. Hann er sera skemtiligur í stóð- um, men sjálvandi er nakað av jólahugna við eisini. Tann, sum setur

mestan dámin á filmin, man helst vera Nikolaj, ein meira ella minni »baladumakari.«

Tað eru helst mong, sum kenna henda film, um ikki annað, so av navni. Men hetta er ikki heilt tann sami filmurin sum fyrr. Hesin er ein nýggj upp- tæka, men manna- gongdin er tann sama sum i hinum gamla.

Tað eru annars nógvir kendir, danskir, sjónleikarar, sum spæla við. Teir, sum leika teir triggjar brøðurnar, eru Jens Brená, Michael Lindvad og Lars Høy. Poul Bundgaard leikar Blicher prestur, meðan Lisbet Dahl og Merete Voldstedlund leika dotur hansara. Annars eru Arthur »Meyer« Jensen, Ulf Pilgård, Poul Hagen, Karl Stegger og mong onnur við í filminum.

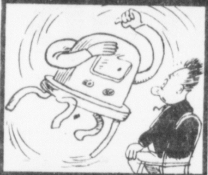
En varm sag

Hesin kriminalfilmurin snýr seg um ein stór- brotsmann í Los Angeles. Her leggur hann brotsverk síni til rættis, og tá ein út í æsir niðurskrivað ætlan, sum skal verða orsök in til eina muturgölu, hvørur, má Charles Bronson, sum hevur høvuðsleiklutin sum ein fyrrverandi krimi- nalblaðmaður, St. Ives koma fram og vera millummaður. Sjálvt um hann sigst at vera

ein harður maður, verður hann kortini eitt sindur skelkaður, tá loyndarfull morð koma upp í leikin, og tá tað visir seg, at tað eru politistar, sum hava fingið mutur, ið hava ein finger við í spæli- num.

Hesin filmurin er sera spennandi, og tað er ikki spill av pengum at fara til hann. Hann verður sýndur í Leik- hús Bio fyrsta dagin.

útvarp

føroya

Umframst fæstu sendingarnar:

- 07.15: Veðurtíðindi
- 07.17: Morgunlestur
- 07.30: Veðurtíðindi og tíðindi
- 07.35: Tónleikur
- 08.00: Veðurtíðindi og tíðindi
- 08.05: Lurtararnir og vit spæla grammofon
- 09.00: Veðurtíðindi og tíðindi
- 09.05: Morgunlestur
- 12.00: Middagskonsert
- 12.20: Veðurtíðindi og tíðindi
- 12.32: Døgurðatónleikur
- 12.50: Veðurtíðindi
- 12.51: Tónleikur
- 18.30: Veðurtíðindi og tíðindi

Leygardagin 10.

- 13.00: Endursendingar:
- 13.00: Burturi og heima
- 14.15: Barnaútvarpið
- 14.50: Brúkaratátturin
- 15.15: Hin nýggi Bør Børsson.
- 25. partur
- 15.45: Orðabókin J. H. W. Poulsen
- 16.15: Friggjakvöld kl. 20 Vit stækka inn á gólvíð hjá Hans norðuri í Stovu í Svináum. 4. og seinasta sending. N. H. Arge
- 18.30: Veðurtíðindi og tíðindi
- 18.42: Nátturðatónleikur
- 19.00: V 4 dráttur
- 19.05: Háborin skálfur Ljóðmynd úr skaldsøgu eftir Raymond Foxall um sannar hend- ingar í livinum hjá

einum ránsmanni.

Oskar Hermansson leggur til rættis

20.00: Fimtan tær bestu

21.00: Bombibitt og eg

6. partur av fram-

haldssøguni eftir

Fritiof Nilson Pi-

raten. Hans Thom-

sen umsetti, Benny

Samuelson lesur

21.30: Kvældljód

21.50: Hetta heilaga

evangelíð

22.00: Veðurtíðindi og tíð-

indi

22.10: Dansimusikkur

23.00: Veðurtíðindi

Sunnudagin 11.

14.00: Veðurtíðindi og tíð-

indi

14.10: Konsert

14.30: Hin nýggi Bør

Børsson. 26. partur

15.00: Kvøðuljómar

17.00: Guðstænasta

18.30: Veðurtíðindi og tíð-

indi

18.40: Tíðindi á

grønlandskum

18.50: Klassisk grammo-

fonkonsert: Paul

Hindemith: Sym-

foni »Mathis der

Maler.« Berliner

filharmonikararnir,

stj.: Herbert von

Karajan, spæla.

19.30: Veðurtíðindi

Mánadagin 12.

08.05: Enskt 3.

12. sending

18.42: Nátturðatónleikur

19.00: Hin nýggi Bør

Børsson

27. partur av fram-

haldssøguni eftir

Johan Falkberget.

Marius Johannesen

umsetir og lesur

19.30: Løtt lög

20.00: Veðurtíðindi og tíð-

indi

20.10: Enskt 3.

12. sending

20.30: Veðurtíðindi

Í kvøld kl. 19.05:

Útvarpsleikurin, sum

útvarpið fer at senda

kl. 19.05 í kvøld er

gjörður yvir hending-

arnar í livinum hjá ein-

um breta.

Maðurin er góðseig-

arasonur, og livdi í

Onglandi fyrri umleið

200 árum síðani.

Hesin maðurin —

Edward — arvar ikki

góðsið eftir faðirin,

men hann dugir væl

at brúka pening — og

dugir eisini at fáa

hendur á peningi.

Men tað er ikki á ser-

liga heiðurligan hátt,

Edward vinnur henda

pening. Hann sleppur

heldur ikki undan at

standa framman fyrri

hátíðarligum dómarum

og hann upplivir eisini

fongsul innanífrá.

Hann verður eisini

sendur til Amerika

sum fangi, men sum

allir hábornir skálfur

felur hann ongantíð í

fátt og finnur altíð

onkran útveg.

Vakurt liv

Edward livir eisini eitt vakurt liv, sum ein heiðurligur, múgvandi maður, men hansara næstu gruna onki, hvussu hann fær pening.

Spurningurin er so um hann í longdini kann sleppa undan at fáa ta revsing, hann hevur uppibornað?

Sum rættarvörð- skiftini vóru tá í Ong- landi, var revsingin ikki serliga mild.

Leikurin byrjar við, at Edward burtfyrir konu grannans — og grannin er dómari.